

VERGADERING : OPENBAAR BESTUUR
DATUM : 16 MAART 2011
AGENDAPUNT : 6
BIJLAGE : OB-11-03

BETREFT : PBO-discussie Tweede Kamer

De afgelopen periode is in de Tweede Kamer een aantal malen gediscussieerd over de PBO.

Een eerste debat betrof een Algemeen Overleg (AO) van de vaste Kamercommissie SZW over het SER Toezichtverslag 2009 op 24 november 2010. De aan dit overleg deelnemende politieke partijen grepen het overleg aan om hun opvatting aangaande de PBO (nog een keer) uit te dragen. VVD, D66 en SP zijn uiterst kritisch. PvdA en CDA zijn voorstander van het stelsel, maar vinden wel dat bepaalde zaken verbeterd dienen te worden.

Minister Kamp reageerde door erop te wijzen dat de PBO vergroeid is met de Nederlandse economie: 15% van de werknemers werkt in sectoren die vallen onder de PBO, Nederland is de 16e economie en no. 2 wat betreft agrarische export, de PBO voeren publieke taken uit die van belang zijn voor de hele samenleving: er gaat een zekere betekenis van uit, die een zorgvuldige beslissing over de toekomst van de PBO vereist. Een wijziging van de Wet op de Bedrijfsorganisatie (Wbo) met o.a. een aanscherping van het toezicht heeft nog maar net zijn beslag gevonden. De minister heeft vertrouwen dat het volgende toezichtverslag nog meer specifieke informatie zal bevatten die recht doet aan doelmatigheid en doeltreffendheid en waarin naming & shaming aan de orde zal zijn. Kortom: de Kamer moet wetgeving tijd geven. Indien de PBO zou worden afgeschaft, dan moet hier iets voor in de plaats komen. Afgezien van publieke taken is de PBO ook een bron van informatie, een netwerk waar ondernemers op kunnen terugvallen en stimuleert de PBO een level playing field, lasten worden over iedereen eerlijk verdeeld. De minister wijst erop dat werknemers meepraten binnen de PBO en kunnen terugvallen op verworvenheden voor de sector als geheel, het gaat om een miljoen mensen. Het overhevelen van taken van de PBO terug naar overheid staat haaks op plannen van dit kabinet om overheidstaken af te stoten. De PBO vervult medebewindstaken en vertaalt Europese regelgeving naar de Nederlandse situatie, voor het wegvallen van die kennis moet ook een oplossing gezocht worden. Als de PBO ter discussie moet worden gesteld, dan moet dat op een ordentelijke manier: eerst ondernemers zelf aan het woord laten via vervroegd uit te voeren draagvlaktoets (2011); parallel een evaluatie van de Wbo en het toezicht en kritische inventarisatie van activiteiten van de PBO. Deze voorgestelde drietrapsraket leidt uiterlijk 1 april 2012 tot een definitief kabinetsstandpunt dat recht doet aan de PBO.

De VVD kondigt aan in een Voortgezet Algemeen Overleg (VAO) een uitspraak van de kamer te vragen via een motie tot opheffing van de schappen. Ook D66 en de SP blijven bij hun kritische standpunt. CDA en PvdA steunen de lijn van de minister.

De periode daarop is het gevraagde VAO een aantal malen uitgesteld. Dat was onder meer het geval medio januari 2011 toen enkele productschappen kenbaar maakten verregaand te gaan samenwerken door het samenvoegen van hun BackOffice.

Dit was aanleiding voor CDA, VVD en PVV om de minister te verzoeken om een brief met een inhoudelijke reactie op de samenwerkingsplannen. De betreffende brief is als bijlage bij deze notitie gevoegd. Deze brief vormde de aanleiding voor enkele partijen om opnieuw te vragen om een AO met de minister. Als datum werd vastgesteld 10 maart 2011.

Oppositiepartijen persisteerden in hun wens om op zo kort mogelijke termijn het al enkele maanden uitgestelde VAO te houden. Dit VAO vond plaats op 16 februari jl. Tijdens dit VAO werden enkele moties ingediend. Een motie was afkomstig van de coalitiepartijen VVD, CDA en PVV en werd dus gesteund door een Kamermeerderheid (van 76 zetels).

In de motie wordt de regering verzocht:

- te onderzoeken welke taken naast medebewind onmisbaar zijn,
- te onderzoeken of en zo ja, hoe deze taken zonder product- en bedrijfsschappen zouden kunnen worden onder gebracht,
- het onderzoek binnen zes maanden uit te voeren en aan de Kamer voor te leggen.

Minister Kamp heeft aangegeven de motie uit te kunnen en zullen voeren, zij het dat het kabinet zich niet zal beperken tot alleen de strekking van de motie, maar daarbij ook de eerder voorziene evaluatie van de wet zal betrekken. Hij zegde toe uiterlijk 1 september met een kabinetsstandpunt naar de Kamer te komen. De motie werd tijdens de stemming gesteund door zowel de coalitiepartijen als D66, SP, SGP en GroenLinks (totaal 113 zetels).

De minister meldde wel van oordeel te zijn dat bij het uitvoeren van de motie het niet meer opportuun te vinden draagvlakonderzoeken uit te voeren. Deze kunnen niet binnen zes maanden gereed zijn en het is daardoor onnodig om daar nu geld aan te laten uitgeven.

Hoe een en zal worden uitgevoerd is nog niet geheel duidelijk. De komende week zullen de betrokken ministeries (SZW/EL&I) en SER in een eerste bijeenkomst de huidige situatie bespreken. Het uitgangspunt is daarbij vooralsnog dat het ministerie van SZW vervolgens contact op zal nemen met de schappen om hen te informeren over de gang van zaken bij de komende inventarisatie. Naar verwachting zal deze inventarisatie overigens niet door SZW of EL&I zelf uitgevoerd worden, maar door een onafhankelijk onderzoeksbureau.

Naar aanleiding van de discussie is binnen de schappen de vraag aan de orde gekomen op welke wijze de opvatting van het bedrijfsleven over de activiteiten van de schappen in de discussie kunnen worden ingebracht, nu het draagvlakonderzoek niet doorgaat. Uiteraard zijn de organisaties van werkgevers en werknemers via de besturen nauw betrokken. Het ware goed wanneer ook de opvattingen van bedrijfsgenoten in de politieke discussie te kunnen inbrengen. In overleg met andere productschappen wordt hiervoor nog naar een goede vorm gezocht.

Ter vergadering zullen nadere mededelingen volgen over de stand van zaken.

Den Haag, 3 maart 2011

Ref. EI

ADVIES

-

FINANCIËLE ASPECTEN

-

SOCIALE CONSEQUENTIES

-

VOORSTEL

Het bestuur wordt verzocht kennis te nemen van de vorenstaande stand van zaken.

COMMUNICATIE

BIJLAGE(N) : -